

KÖZLEMÉNY – JAVASLATOK A MAGYAR FILMIPAR MŰKÖDÉSÉNEK JAVÍTÁSÁRA

A **Magyar Producerek Szövetsége** álláspontja szerint a hazai filmipar működésének hatékonysága és versenyképessége érdekében átfogó, rendszerszintű változtatások szükségesek. A magyar filmipar 20-25000 szakembert foglalkoztat ezért, mint minden szervezet esetében indokolt időről időre felülvizsgálni a működését.

Az elmúlt években jelentős beruházások történtek magántőkések és NFI- fejlesztések esetében. Európai értelemben is jelentős műteremfejlesztés történt, ami meghatározó bázisa a nemzetközi filmgyártásnak is. Az elmúlt években kiemelkedő fesztiválsikerek és jelentős nézőszám növekedés történt a hazai mozikban is.

Ennek a munkának az eredményes folytatása érdekében egyértelmű, hogy a bürokrácia csökkentése elengedhetetlen.

1. A Pályázati és döntéshozatali rendszer reformja

A pályázati anyagok összeállítása sok esetben indokolatlanul bonyolult, miközben az elbírálás szempontjai nem kellően átláthatóak.

Javasoljuk egy **transzparens pontrendszer bevezetését** A jelenlegi átláthatatlan rendszer helyett egy előre rögzített szakmai szempontokon (dramaturgia, karakterfejlődés, gyártási/megvalósíthatósági realitás) alapuló értékelés bevezetését javasoljuk. Ezt az értékelési rendszert ki kell egészíteni a várható hazai nézőszámmal és/vagy a film Magyarországon kívüli értékesíthetőségével és/vagy a fesztiválszereplés potenciáljával. Ez kiszámíthatóbbá és ellenőrizhetőbbé tenné a döntéshozatalt.

Indokoltnak tartjuk, hogy a döntőbizottságok tagjai **évente rotálódjanak**, ezzel biztosítva a szakmai sokszínűséget és csökkentve annak a látszatát is, hogy a támogatások szűk körben koncentrálnak.

Felvetjük az NFI működésének **részleges decentralizálását**. Javasoljuk kisebb, akár regionális szintű alapok létrehozását, korlátozott költségkerettel, amelyek a kisebb költségvetésű projektek támogatásáról dönthetnének. Ezek szakmailag és pénzügyileg önállóan működnének, miközben az NFI felügyeleti szerepet töltene be. Ez gyorsabb és rugalmasabb döntéshozatalt eredményezne.

2. Finanszírozás, adózás és gazdasági könnyítések

Szükségesnek tartjuk annak felülvizsgálatát is, hogy a megítélt támogatásokból különböző jogcímeken jelentős – akár 8%-ot megközelítő – visszavonás történik, ami érdemben csökkenti a ténylegesen felhasználható forrásokat.

Jelenleg a mozgókép szakma állami forrásai jelentősen kiszolgáltatottjai a mindenkori költségvetés helyzetének. Javasoljuk újra gondolni a korábbi gyakorlatot, amikor az NFI mozgóképes budget-nek a finanszírozása szorosan kötődött a szerencsejáték Zrt konkrét játékadójának a mértékéhez.

Kiemelten és ismételten javasoljuk a KATA rendszer visszaállítását, vagy egy azzal egyenértékű, egyszerű és kiszámítható adózási forma bevezetését. A filmipar projektalapú működése megköveteli a rugalmas foglalkoztatást, amelyet a jelenlegi adózási környezet nem támogat, ezáltal növeli a költségeket és rontja a versenyképességet.

Fontosnak tartjuk a produciók adminisztrációs terheinek csökkentését, valamint az NFI, a Filmiroda és a NAV előírásainak összehangolását. **Szükséges a Filmtörvény és a Médiatörvény közötti ellentmondások rendezése.**

Szükségesnek tartjuk a támogatások finanszírozási struktúrájának felülvizsgálatát, különös tekintettel az utolsó részlet előfinanszírozási kötelezettségére, amely a kisebb produciók cégek számára aránytalan terhet jelent.

Gazdasági oldalról kiemelten fontos lenne a **fordított ÁFA alkalmazásának lehetősége** az államilag finanszírozott filmprojektek esetében. Jelenleg a támogatások nettó költségek alapján kerülnek megállapításra, miközben az áfát a producióknak kell előfinanszírozniuk. Indokolt lenne olyan rendszer kialakítása, amelyben a produciók nettó módon költhetnek, és az áfa befizetése a szolgáltatók oldalán történik.

Javasoljuk a magántőke bevonásának ösztönzését is a filmfinanszírozásba, különböző adókedvezményekkel és befektetési ösztönzőkkel. Rendeleti szinten, hivatalos formában is külön kell választani a TAO kedvezmény keretösszegének (budget) megállapításakor a külföldi bérmunkákat és a magyar alkotásokat (beleértve a kisebbségi koproduciókat is). Elengedhetetlen a kifizetési rendszer hatékonnyá tétele, megszüntetve a jelenlegi akár 9-10 hónapos NFI-n keresztüli sorban állást. Javasoljuk továbbá a direkt TAO kedvezmény igénybevehetőségének ösztönzését piaci cégek felajánlásai révén.

3. A külföldi és hazai produciók viszonyának rendeződése

A magyar és a nemzetközi produciók között **egyre erősödik a kettős ár-, bér- és foglalkoztatási rendszer.** Ennek kezelése érdekében javasoljuk, hogy a nemzetközi produciók hazai költségéből származó források legalább 10%-a kerüljön visszaforgatásra a magyar filmek finanszírozásába. Így jelentősen bővíülhetne a hazai mozgóképes tartalmak előállítási forrása.

Javasoljuk a regisztrációs plafon eltörlését, valamint egy nyílt, új kutatás elrendelését (és hozzá egy AI-alapú adatfeldolgozási rendszer kidolgozását), amely a támogatási rendszer nemzetgazdasági hatásait vizsgálja. Szükséges a 25%-os külföldi költség revíziója a fenti kutatás eredményétől függően (amennyiben szükséges), illetve a "cost report" és "cashflow report" kötelezővé tétele a pontosabb nyomon követés érdekében. Egyéb finanszírozási termékek kidolgozása.

4. Digitalizáció és képzés

Az **Inkubátor program** fenntartását, megerősítését és bővítését továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk, mivel ez az elmúlt 10 év legsikeresebb tehetséggondozó rendszere. Számos nemzetközi és hazai sikert eredményezett eddig is.

Javasoljuk egy **digitális felület létrehozását** az archiváláshoz. A dokumentációs csomagot papíralapú nyomtatás helyett sokkal korszerűbb módon, digitális formátumokban (például .doc vagy .pdf) kellene benyújtani és tárolni.

A produkciónak tervezhetősége érdekében a filmirodai költségellenőrzést hatékonyabbá kell tenni, a filmirodai adóigazolások rendszerét pedig digitálisan fejleszteni szükséges (hasonlóan a sport területén megbízhatóan működő modellhez)

5. Forgalmazás, animáció és nemzetközi jelenlét

Szükséges egy **új, átfogó hazai és nemzetközi forgalmazási stratégia kidolgozása**. A mozik esetében a hazai piaci koncentráció jelenleg korlátozza a tisztességes versenyt, ezért indokolt a vidéki vetítési struktúra újjáépítése és a piac megnyitása.

A hagyományos televíziós platformok mellett jelentősen nőtt a streaming szolgáltatók nézettsége. A Netflix és a HBO mellett gyakorlatilag nincs magyar tartalom, és ezeken a felületeken is csak helyi elérés a jellemző.

A hazai filmgyártás meghatározó értéke **az animáció**, amely sajátos gyártási struktúrával működik. Ebben a szegmensben különösen fontos a gyártóbázis és az alkotók közötti szoros együttműködés fenntartása, valamint a hazai televíziós platformok aktív részvétele a finanszírozásban és a forgalmazásban.

Fontosnak tartjuk, hogy **a magyar nagykövetségek és kulturális intézetek aktív szerepet vállaljanak** a magyar filmek külföldi bemutatásában, és hogy a hazai audiovizuális tartalmak exportja a külgazdasági stratégia részévé váljon.

Kezdeményezzük továbbá, hogy a mozijegyek elszámolhatósága kerüljön be a kulturális támogatások körébe.

6. Munkavédelem, biztonságtechnika és a hazai szakmai ökoszisztéma védelme

Munkavédelem, biztonságtechnika és a hazai szakmai ökoszisztéma védelme: A biztonságtechnikai kockázatok csökkentése érdekében elengedhetetlen az elavult (1997-es és 2000-es) biztonsági szabályzatok frissítése, rögzítve, hogy **veszélyes jeleneteket kizárólag államilag elismert szakképesítéssel rendelkező kaszkadőrakciórendező tervezhet és irányíthat**. Emellett kiemelten fontos a történelmi tematikájú filmek politikai semlegességének és társadalmi elfogadottságának helyreállítása; e műfaj esetleges háttérbe szorulása ugyanis nemcsak kulturális veszteség, de közvetlenül fenyegeti a köré épült, nemzetközi szinten is versenyképes hazai kaszkadőrszakma – különösen a több éves felkészülést igénylő lovas kaszkadőrök – megélhetését is.

Dr. Nagy Endre

elnök

Magyar Producerek Szövetsége